

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/41/2018
Identifikačné číslo spisu: 8216010009
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8216010009.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obvineného L. E. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 28. novembra 2018 v Bratislave o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 7. februára 2018, sp. zn. 2To/1/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného L. E. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo 16. augusta 2016, sp. zn. 2T/4/2016, bol obvinený L. E. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že:

dňa 3.11.2015 v čase okolo 11.45 hod. v B. na ulici Q., po predchádzajúcej výmene názorov fyzicky napadol X. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. XXX, okr. B., a to tak, že ho najprv rukami zatlačil do chodby budovy s predajňami nachádzajúcimi sa na ulici Q. XX a tam ho kolenom kopol do oblasti slabín, potom sa presunuli do predajne výživových doplnkov Protein-gainer nachádzajúcej sa na ulici Q. XX v B., ktorú prevádzkuje poškodený X. O. a tam sa mu po opätovnej výmene názorov vyhrážal, že ho rozbije a rozjebe aj keď pôjde za to do basy, ktoré vyhrážky zopakoval viackrát a pri tom ho jednou rukou chytil pod krk a päťou druhej ruky ho udrel do pravej časti tváre, následkom čoho spadol na zem, pričom v ďalšom konaní mu dohovaraním zabránil tam prítomný L. A., kde po tom čo sa poškodený postavil na nohy mu povedal, že s ním ešte neskončil, že mu hlavu odreže a odišiel z predajne preč, čím takto svojím konaním vzbudil u neho dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky môže uskutočniť, pričom fyzickým napadnutím mu spôsobil pohmoždenie pravej časti tváre a pohmoždenie ľavej slabiny s dobou liečenia do 7 dní.

Za to bol obvinenému podľa § 360 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. d/ Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 5 (piatich) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2

písm. a/ Tr. zák. pre výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal obvinený L. E. odvolanie. Krajský súd v Prešove o ňom rozhodol uznesením zo 7. februára 2018, sp. zn. 2To/1/2017, tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Obvinený L. E. podal dovolanie prostredníctvom obhajkyne JUDr. Jarmily Roháčovej smerujúce proti naposledy zmienenému rozhodnutiu odvolacieho súdu zo 7. februára 2018, sp. zn. 2To/1/2017. Ako dovolacie dôvody obvinený uplatnil dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Tr. por.

V súvislosti s uplatnenými dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Tr. por. obvinený L. E. predovšetkým namietal, že svedok - poškodený X. O. nebol poučený pred svojím výsluchom. Obvinený ďalej tvrdil, že na hlavných pojednávaniach neboli vypočutí svedkovia, ktorí by vypovedali v jeho prospech. Zároveň sa dovoľával, že ani on nebol vypočutý na hlavnom pojednávaní. Záverom obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd podľa § 368 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu v Prešove zo 7. februára 2018, sp. zn. 2To/1/2017, bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo v ustanovení § 360 ods. 1 Tr. zák., a to v neprospech obvineného. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. sa obvinený domáhal, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a rozsudok Okresného súdu Bardejov zo 16. augusta 2016, sp. zn. 2T/4/2016, a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že podané dovolanie nie je dôvodné a podľa § 382 písm. c/ Tr. por. ho odmietol, keďže je zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Tr. por. nie sú splnené.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Čo sa týka viazanosti odvolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por. a ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por. bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnemu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Vo všeobecnosti k dovolaciemu dôvodu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, najvyšší súd poukazuje na to, že právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu a je potrebné ho chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Tento dôvod môže byť naplnený len v takom prípade, ak zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné (teda nie akékoľvek, resp. nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu zakladá daný dovolací dôvod). V danej súvislosti pritom najvyšší súd upozorňuje na skutočnosť, že pod zásadným porušením práva na obhajobu možno rozumieť stav, ak došlo v trestnom konaní k pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na konečný výsledok tohto konania.

Pri posudzovaní, či bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne okolnosti prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako i vo vzájomných súvislostiach.

Konkrétne k dovolacím námietkam subsumovateľných pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., má najvyšší súd za preukázané, že tieto sú totožné ako odvolacie dôvody obvineného, s ktorými sa Krajský súd v Prešove už v odôvodnení uznesenia zo 7. februára 2016, sp. zn. 2To/1/2017, jasným a podrobným spôsobom vysporiadal. Najvyšší súd v tomto smere odkazuje na str. 4-5 predmetného rozhodnutia, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. preto zistený nebol.

To isté platí aj pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., v zmysle ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné poznamenať, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Pokiaľ ide o porušenie zákona, v tejto súvislosti najvyšší súd už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že také porušenie by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť úspešným dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. len vtedy, ak mal, resp. má negatívny materiálny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej

miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania), je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní a súdu znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

Najvyšší súd má za to, že na zistenie skutkového stavu v tejto veci boli vykonané všetky dôkazy v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. a tiež v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. aj náležite vyhodnotené.

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. teda nebol naplnený.

S poukazom na vyššie uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.